

Workshop : Water

Water voor hem/haar, water voor mij... waar en wanneer ?

Dit zijn de vragen die zowat overal ter wereld worden gesteld in 2013, het door de Verenigde Naties uitgeroepen internationaal jaar van de samenwerking rond het thema water.

Velen zijn van mening dat het probleem van het water vooral de Zuiderse landen aanbelangt, en dus een thema dat in de Noord-Zuiddialoog past.

Zonder het belang van deze realiteit te ontkennen moeten we ook de Europese realiteit onder ogen durven zien en de toegang tot drinkbaar water, alsook het beheer van de watervoorraden als probleem onderkennen.

Laat ons niet vergeten dat water een integraal deel uit maakt van de natuur en dus iedereen aanbelangt. De toegang tot drinkbaar water is een universeel recht en het gebruik van deze natuurlijke rijkdom van water (voor transport, het opwekken van elektriciteit, geothermie, ...) moet ten dienste staan van het algemeen belang.

Op dit moment hebben 5% van de Europeanen geen toegang tot drinkbaar water en 10% heeft geen toegang tot sanitaire voorzieningen!

De Europese wateren staan onder druk. Volgens recente cijfers is 20% van de oppervlaktewateren ernstig bedreigd door verontreiniging, 60% van de Europese steden hebben een overconsumptie van hun bronnen en 50% van de 'wetlands' zijn bedreigd. Daarom heeft de EU een kaderwet gemaakt volgens dewelke in 2015 alle Europese wateren in goede conditie moeten zijn. Maar garandeert dit besluit een toegang tot drinkbaar water aan alle Europeanen... ?

In Roemenië zijn de lokale besturen (departementsraden, lokale gemeenteraden) ,als eigenaars van het overgrote deel van de infrastructuur, verantwoordelijk voor het garanderen van drinkbaar water en de toegang tot sanitaire voorzieningen.

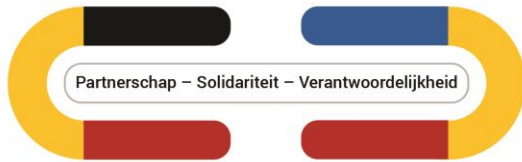
Volgens de laatste volkstelling in 2011 heeft 66,7% van de huishoudens toegang tot de distributie van drinkbaar water. Maar er is een groot onderscheid tussen de stedelijke gebieden waar 91% van de bevolking toegang heeft en het platteland waar slechts 37,2% toegang heeft!

De watersector in België is een complexe sector, met specifieke reglementeringen in de verschillende regio's van het land, met verschillende actoren, meestal in publieke handen, met specifieke doelstellingen tijdens de hele cyclus van het watergebruik.

Sinds 2005 kan een sterke stijging worden vastgesteld van de kostprijs van drinkbaar water voor de gezinnen. Deze stijging is in België sterker dan in andere Europese landen. Waarom?

En een belangrijke vraag, zowel in België als in Roemenië: wie draagt de kostprijs voor het behandelen van het afvalwater? Wordt dit met collectieve middelen betaald of zijn het de burgers die betalen voor de behandeling van hun eigen afvalwater?

Op welke manier organiseren we de efficiënte distributie van drinkbaar water, tegen een juiste en eerlijke prijs: door de gemeente? Een intercommunale? Via de private sector?

Gedecentraliseerd Forum België - Roemenië

4de Forum 25–27 oktober, 2013 Leuven

Tot slot : welke is de individuele verantwoordelijkheid in het behoud en het goede gebruik van het « waterkapitaal » waarover we beschikken ?

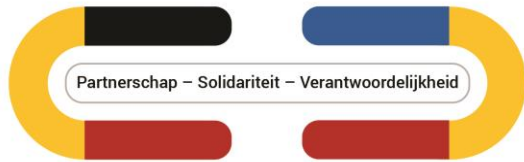
Opdat de ganse bevolking kan genieten van het fundamentele recht tot toegang tot drinkbaar water en sanitaire voorzieningen is het **van primordiaal belang om onze watervoorraden te beschermen.**

Voorstelling van 'good practices' op niveau van de lokale gemeenschap

- a) **De gemeente Tasca in de provincie Neamt** heeft heel wat problemen gekend als gevolg van overstromingen van de rivieren die door de gemeente stromen. Na een grondige studie heeft de gemeente meerdere kleine dammen in bochten van de rivier laten bouwen om het debiet van het water te kunnen regelen op het gewenste niveau. Tegelijkertijd werden overstromingsgebieden georganiseerd en een alarmsysteem om te waarschuwen voor overstromingen werd geïnstalleerd. Deze kleine projecten werden gerealiseerd met Europese middelen. Overstromingen worden mede veroorzaakt door de intensieve ontbossing. Ook deze gemeente ontsnapt niet aan dit fenomeen. Om de gevolgen van de ontbossing tegen te gaan zijn er, in een samenwerking met een private organisatie en met de hulp van de jongeren van de gemeente, 1.000 bomen geplant.
- b) **Bewustmakingsprojecten die een hele regio mobiliseren zijn noodzakelijk maar kunnen niet volstaan om alle problemen op te lossen.** Elke burger is verantwoordelijk voor een correct gebruik van de watervoorraden. Die verantwoordelijkheid moet iedereen worden bijgebracht en zeker de kinderen. De lokale verkozenen en de hele gemeenschap moeten worden gemobiliseerd om programma's en acties op te zetten in een aantal dorpen, zo onder andere in Godinesti in het departement Gorj.
- c) **Men weet dat een rivier niet ophoudt te stromen aan een grens van een dorp, een gemeente of een provincie.** Een rivier kent geen grenzen. Daarom is het belangrijk aandacht te hebben voor de kwaliteit van het water en de graad van verontreiniging. Vandaar is het idee gegroeid om een overleg te hebben tussen de gebruikers en ontstonden platformen van overleg. Riviercontracten. In Wallonië zijn er op dit moment 16 riviercontracten actief. Maar wat brengen ze ons bij? Wat zijn de gevolgen voor de publieke machten, de lokale verantwoordelijken, de wateren, de burger-gebruiker?

Rondetafel op basis van de presentaties van de genodigden

1. Mevr. Irina Lucavetchi, directie 'water' van Siret en auteur van talrijke studies in verband met de toegankelijkheid van drinkbaar water in Roemenië, Bulgarije, ...
2. M. van SPGE (Société publique de gestion de l'eau) van de Waalse regio.
3. M. van de internationale organisatie « Solidarité-Eau-Europe. » voor de PECO en Moldavië.
4. M. Alexandru Dragan, burgemeester van Tasca (provincie Neamt) en plaatsvervangend lid van het Comité van de Regio's in Europa te Brussel.
5. M. Aurariu Coman, vice-burgemeester van de gemeente Godinesti (provincie Gorj)
6. M. , du Contrat Rivière de la Haute-Meuse

Gedecentraliseerd Forum België - Roemenië

4de Forum 25–27 oktober, 2013 Leuven

Mogelijke opvolging van de workshop

1. Schrijven van een motie om voor te leggen aan de verantwoordelijken in België en Roemenië
2. Publikatie van de tussenkomsten
3. 4e organisatie 'Delta60' over de waterproblematiek te organiseren in Costuleni (Rep. Moldavië) op 3 en 4 augustus 2014
4. Organisatie van een gegevensbank met positieve lokale initiatieven in verband met toegang tot drinkbaar water en goed waterbeheer.
5. Andere...